

Carina Ihlström disputerade i september 2004 med avhandlingen "The Evolution of a New(s) Genre" som diskuterar utvecklingen av nättidningar. Hon arbetar som studierektor i informatik och labledare på IDE-sektionen vid Högskolan i Halmstad. Hon leder även forskargruppen Media IT som forskar kring design av användbar IT för framtidens mediagenre.

Krönikan

1 mm och 1 miljon sidor

Tänk dig en smidig och ultratunn skärm (e-papper) som har lika bra läsbarhet som vanligt papper. Du kan stoppa den i innerfickan eller i handväskan och ha med den överallt. På detta e-papper kan du läsa din lokala tidning, kvällstidningar, magasin och dina favoritböcker. En tidning på e-papper tar med sig det bästa från två världar, läsbarheten och bärbarheten från den tryckta tidningen samt konstanta uppdateringar och interaktivitet från webbtidningen. Låter det spännande?

Redan i maj förra året kunde man läsa böcker på den första kommersiella e-pappers-produkten när Sony Librie introducerades i Japan. Denna produkt är ungefär lika stor som en pocketbok och väldigt energisnål. Den baseras på E Inks teknologi som kan beskrivas som miljontals mikrokapslar svävande i en genomskinlig vätska. Dessa mikrokapslar innehåller vita positivt och svarta negativt laddade partiklar. När ett negativt elektriskt fält tillsätts rör sig de vita partiklarna till toppen av mikrokapseln, där de blir synliga för läsaren och vice versa. Sony Librie kan läsas i direkt solljus och har en upplösning på 170 dpi vilket ger en läsoplevelse liknande den på papper.

Högskolan i Halmstad deltar genom forskargruppen Media IT vid IDE-sektionen i det europeiska projektet DigiNews som syftar till att ta fram en helhetslösning av framtidens dagstidning på e-papper, den s.k. e-papperstidningen. DigiNews leds av Philips Applied Technologies i Leuven, Belgien med partners i Belgien, Spanien, Tyskland, England, Frankrike och Sverige. Den svenska delen av projektet består av Tidningsutgivarna (som samordnar den svenska delen samt representerar sju svenska dagstidningar), KTH och Högskolan i Halmstad.

Vad är då en e-papperstidning? Jo, det är en framtida produkt på e-papper som inte skall blandas ihop med andra sorters nyhetstidningar som erbjuds online på nätet. Initialt blir den troligen ytterligare en kanal för tidningarna att nå ut till sina läsare men på sikt kan den komma att ersätta den tryckta tidningen. De svenska dagstidningarna följer utvecklingen av e-papper med stort intresse. En lansering av en framtida e-papperstidning kan innebära drastiskt minskade produktions- och distributionskostnader.

Media IT:s del i projektet avser i första hand att medverka till att skapa ett gränssnitt, en layout som ger en bra överblick av tidningens innehåll och på samma gång skapar en känsla av en början och ett slut. Den stora utmaningen ligger i att "krympa" tidningen till en A4 eller kanske ända till en A5 och samtidigt behålla "tidningskänslan" med allt vad det innebär. Man förväntar sig t ex att hitta ledaren i början och serierna i slutet av tidningen. Det skall vara enkelt och intuitivt att navigera. Ytterligare frågor rör hur annonser skall integreras, hur läsaren skall kunna "klippa ut" och "spara" annonser och artiklar.

Ett annat spår som löper parallellt för Media IT:s del gäller affärsmodeller för e-papperstidningen. Intressanta frågeställningar är hur själva e-pappret skall finansieras, skall det gå att både prenumera och köpa lösnummer, skall man kunna läsa både dags-, kvällstidningar och böcker i samma e-papper etc. Det gäller även att hitta de mervärden och nya tjänster som gör att läsaren är beredd att ta till sig e-papperstidningen. Skall tidningen uppdateras frekvent över dagen? Skall det finnas editioner för speciella målgrupper? Skall jag få min egen högst personliga utgåva av tidningen? Skall tidningshusen börja konkurrera med lokal TV och sända live i e-papperstidningen?

Frågorna är många men en sak är säker
– e-papperstidningen är på gång!